

**РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

Спеціалізована вчена рада ДФ 64.055.034 Харківського національного
економічного університету імені Семена Кузнеця,
Міністерство освіти і науки України, м. Харків
прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань
«Управління та адміністрування» на підставі прилюдного захисту дисертації:
«Формування конкурентної стратегії розвитку підприємства в умовах
глобалізації» за спеціальністю 073 «Менеджмент»
«31» січня 2024 року

Полюхович Марина Володимирівна 1982 року народження,
громадянка України,
освіта вища, закінчила у 2005 році Харківський національний економічний
університет за спеціальністю «Менеджмент організацій».

Працює начальником відділу оцінки ТОВ «Кроу ТППВІ Україна».

Дисертацію виконано у Харківському національному економічному
університеті імені Семена Кузнеця, Міністерство освіти і науки України,
м. Харків.

Науковий керівник Грузіна Інна Анатоліївна, кандидат економічних наук,
доцент, Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця, доцент кафедри менеджменту та бізнесу.

Здобувачка має 7 наукових публікацій за темою дисертації, які
зараховуються як 6,5 наукових публікацій:

1. Полюхович М. В. Конкурентна стратегія розвитку підприємства як
сучасний ефективний інструмент менеджменту. *Modern Economics*. 2019. № 18.
С. 138–144.

URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/18-2019/poliukhovych.pdf>

DOI: 10.31521/modecon.V18(2019)-21

2. Грузіна І.А., Полюхович М.В. Формування системи показників

ефективності конкурентної стратегії розвитку консалтингових підприємств. *Development Management. (Управління розвитком)*. 2020. №1 (18). С. 53–60.

URL:

https://www.businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/13838/DM_2020_01_Gruzina.pdf

DOI: 10.21511/dm.18(1).2020.05

3. Полюхович М. Аналіз підходів до формування конкурентної стратегії розвитку підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2021. Том 69. № 2. С. 118–128.

URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/69/962.pdf>

DOI: 10.33108/galicianvisnyk_tntu2021.02.118

4. Полюхович М.В. Експертне опитування як інструмент визначення показників ефективності реалізації конкурентної стратегії розвитку консалтингової компанії. *Економіка та держава*. 2021. № 6. С. 128–136.

URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2021/23.pdf

DOI: 10.32702/2306-6806.2021.6.128

5. Hruzina I., Poliukhovych M. Estimating value of business in the process of consulting company's strategy development. *International scientific journal "Internauka". Series: "Economic Sciences"*. 2021. №7. Т. 2. С. 7-11.

URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2021/7/7447>

DOI: 10.25313/2520-2294-2021-7-7447

6. Poliukhovych, M. Assessing the Impact of Information Technologies on the Target Indicators of Consulting Enterprise's Strategic Development. *Електронний журнал "Ефективна економіка"*. 2023. №1 (січень)

URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1044/1056>

DOI: 10.32702/2307-2105.2023.1.43

7. Ілляшенко І.О., Бойко Н.О., Колісниченко Т.О., Панкратов О.М., Полюхович М.В. Стратегічний менеджмент, як інструмент удосконалення системи управління туристичним підприємством. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку*. 2021. № 25 (6). С. 66–73.

URL: <https://nonproblem.net/wp-content/uploads/2021/07/766-73.pdf>

DOI: 10.33813/2224-1213.25.2021.7

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Опонент **Мандич Олександра Валеріївна**, д.е.н., професор, Державний біотехнологічний університет, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Навчально-наукового інституту «Кіберпорт», надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. В розділі 1.3 (рис. 1.3) наведено достатньо детальний аналіз показників, які використовуються міжнародними установами та організаціями для оцінки різних результатів діяльності підприємств на міжнародному рівні. Однак дані, наведені в якості прикладу, наведені за 2019-2021 рр. Було б доцільно навести актуальніші дані щодо цих показників або посилити обґрунтування того, як саме світова пандемія та початок воєнних дій за останні роки могли вплинути на розрахунки та відкритість цих даних.

2. На стор. 101 в таблиці 2.6 (підрозділ 2.2) наведено перелік великої кількості показників, що можуть використовуватись при визначенні ефективності діяльності консалтингових підприємств. Було б доцільним доповнити також цю таблицю інформацією щодо одиниць вимірювання по кожному з показників. Це підвищило б точність наведених даних.

3. У розділі 2 в результаті кластерного аналізу показників ефективності шляхом агрегування показників з найменшими евклідовими відстанями було зменшено загальну чисельність рекомендованих показників з 28 (рис. 2.12) до 7 (рис. 2.19). Також було б доречно навести більш детальне пояснення, чи мають якесь застосування інші 21 показник, агреговані в єдину величину в результаті кластерного аналізу, які не увійшли до системи показників оцінки ефективності реалізації конкурентної стратегії розвитку підприємства.

4. В підрозділі 3.1 представлено адаптовані до сфери консалтингу модифіковані матриці аналізу. Було б доцільним навести більш детальне пояснення, що може бути джерелом сумарного рейтингу чинників, визначених експертами, і як часто необхідно оновлювати цю інформацію.

5. Рис. 3.5 дисертації (розділ 3), опубліковано на сайті, дещо змінився в тексті. Це ускладнює розуміння його інформації, хоча може бути пов'язаним з технічними аспектами форматування та підписання тексту дисертації для оприлюднення. Водночас питання, що мали б бути відображені на рисунку, досить докладно описані в текстовій частині роботи.

Опонент **Головчук Юлія Олександрівна**, к.е.н., доцент, Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету, доцент кафедри маркетингу та реклами, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. На рис. 1.4 (с. 46, підрозділ 1.2) наведено основні підходи до формування конкурентної стратегії розвитку підприємства. Зокрема, представлено назви підходів, які вважається за доцільне доповнити їх стислими характеристиками та особливостями, що суттєво спростило б сприйняття графічного матеріалу та розуміння суттєвості кожного підходу. Наведене в дисертаційному дослідженні обґрунтування підходів здається занадто громіздким та дещо відірваним від рисунку.

2. Рис. 1.10 (с. 55, підрозділ 1.2), що містить технологію формування конкурентної стратегії розвитку, доповнену етапом її реалізації, потребує додаткового обґрунтування, оскільки наявна точка зору про необов'язковість включення етапу реалізації стратегії до технології її формування через його здійснення вже по завершенню даного процесу.

3. В підрозділі 2.1 дисертаційної роботи доцільно було б доповнити інформацію щодо функціонування як українських підприємств, так і найближчих до України європейських країн впродовж 2022-2023 років, що суттєво підвищило б ступінь достовірності отриманих результатів та обґрунтованості сформульованих висновків.

4. На рис. 3.1 (с. 152, підрозділ 3.1) наведено узагальнену схему основних методів аналізу, доступних для використання на аналітичному етапі технології формування конкурентної стратегії розвитку підприємства. Доцільно було б оцінити ступінь використання цих методів сучасними підприємствами та виключати ті, що практично не використовуються, з логічним поясненням наймовірніших причин.

5. На рис. 3.4 (с. 171, підрозділ 3.1) обрано не дуже вдалий спосіб візуалізації результатів оцінки впливу стейкхолдерів на діяльність підприємства. Їх текстовий опис доцільно було б доповнити таблицею, використовуючи для розмежування стейкхолдерів не символи, що потребують додаткового пояснення, а, наприклад, різну кольорову гаму, що є більш зичним та найпростішим способом подання інформації.

Рецензент **Пархоменко Наталія Олександрівна**, д.е.н., професор, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, професор кафедри міжнародних економічних відносин, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. В підрозділі 1.1 на рисунках 1.5; 1.7; 1.8; 1.9 наведено схеми основних етапів формування стратегій розвитку та конкурентних стратегій підприємств. Доцільним було б детальніше пояснити зміст кожного етапу на схемах, що дозволило б порівняти надану інформацію не лише за послідовністю, а й за сутнісними характеристиками етапів формування стратегій.

2. В підрозділі 2.2 достатньою мірою обґрунтовано мінімальну кількість експертів для проведення експертного опитування (с.110-114). Водночас, за результатами аналізу з метою підвищення точності та однорідності отриманих результатів загальну групу експертів з 25 осіб розділено на дві окремі групи. Незважаючи на коректність та високий ступінь обґрунтованості вибору експертів, доцільним вважається додаткове пояснення причин подібного групування експертів.

3. В підрозділі 2.3 проаналізовано показники оцінки ефективності конкурентної стратегії та стратегії розвитку, які покладено в основу запропонованої системи показників для оцінки ефективності реалізації конкурентної стратегії розвитку консалтингових підприємств України (с. 125-139). В умовах інтенсифікації глобалізаційних та євроінтеграційних процесів в Україні доцільним вважається доповнення аналізу дослідженням показників оцінки стратегій для консалтингових підприємств інших країн, що дозволило б оцінити перспективи функціонування українських підприємств сфери консалтингу на наймасштабнішому світовому ринку.

4. Одним із запропонованих в дисертації управлінських інструментів є дерево рішень (с. 176-178 підрозділу 3.2). Незважаючи на детальний опис та візуальне представлення даного методу, було б корисним його доповнення розрахунком ймовірності реалізації кожного сценарію розвитку підприємства, що дозволило б сформулювати висновки щодо правильності вибору напрямку майбутніх дій.

Рецензент **Селезньова Галина Олександрівна**, к.е.н., доцент, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, доцент кафедри економіки підприємства та організації бізнесу, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. В якості доповнення до аналізу на сторінках 67-74 першого розділу дисертації доцільно було б до інформації табл. 1.3 додати динамічну складову. Незважаючи на достатність та актуальність поданих даних, їх інформативність, врахування цієї рекомендації надало б можливість зрозуміти зміни у значенні показників, що відбулись впродовж досліджуваного періоду часу та дослідити причини цих подій.

2. У дисертації достатньою мірою обґрунтовано вибір підприємств сфери консалтингу у якості бази для аналізу, як однієї з таких, що відрізняється високим рівнем конкурентної боротьби (с. 83-91). Незважаючи на коректність використання економіко-математичних методів для формування інформаційної бази дослідження, робота суттєво б виграла за умови порівняння рівня конкуренції у декількох галузях економічної діяльності, що надало б можливість оцінити об'єктивність та правомірність вибору атмосфери консалтингу для аналізу та обґрунтування основних результатів дослідження.

3. Науково обґрунтованим і цінним з практичної точки зору вважається вибір та узагальнення відомих своєю ефективністю інструментів стратегічного менеджменту (с. 152-153), однак, доцільно було б доповнити рис. 3.1 описом ймовірних напрямів їх використання підприємствами різних сфер діяльності, що дозволило б зрозуміти вибір автора.

4. На с. 179-180 підрозділу 3.2 здійснено аналіз нормативно правових актів для обґрунтування доцільності вибору методу дисконтованого потоку при оцінці вартості бізнесу консалтингового підприємства на одному з етапів технології формування конкурентної стратегії розвитку підприємства. Додаткову представлення результатів аналізу у вигляді узагальненої таблиці основних положень нормативно-правових актів суттєво б спростило сприйняття викладеного матеріалу, дозволило виявити їх спільні риси та відмінності та більш чітко зрозуміти правомірність використання у межах дослідження запропонованого методу оцінки вартості бізнесу.

Голова спеціалізованої вченої ради ДФ 64.055.034 **Шталь Т. В.**, доктор економічних наук, професор, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, декан факультету міжнародної економіки і підприємництва, надала позитивний відгук без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Полюхович Марині Володимирівні ступінь доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Голова спеціалізованої
вченої ради

Тетяна ШТАЛЬ